

Erzsébetváros és vidéke.

Társadalmi, közművelődési, közigazgatási és közgazdasági hetilap.

Előfizetési árak: Egész évre 6 K, félévre 3 K, negyedévre 1 K 50 f, egyes szám 12 f. Hivatalos hirdetések díja: 100 szó után 4 K, minden megkezdett további 100 szó után 1 K 50 f. Nyilttéri közlemények soronként 30 f. Egyéb hirdetések díjai a kiadóhivatalban tudhatók meg.

Megjelenik
minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Névtelenül beküldött cikkeket lapunkban nem közölhetünk.

A kertészet, mint a nevelés segédeszköze.

A természet szépségeiben való gyönyörködni tudás boldoggá tudja tenni az embert s ezen élvezet többre becsülendő egyéb fajta élvezetnél, mert a természetet mindenütt és minden időben megtalálja az ember.

A természet összes terményei között a növényvilág az, amely a szemlélőre a legnagyobb hatással van. Az ásványok élettelen termények. Bármily fanasztikus sziklaóriásokat lássunk, csodálattal, talán borzadalommal tekintünk rájuk, de szemünk csak akkor pihen meg örömmel rajtuk, ha Flóra kedves leányai cicomázzák fel mezüket. A természet szépségeinek főtényezője tehát a növényzet s csak az szeretheti igazán a természetet, aki a növényvilágot szereti; ezt csak is a kertészkedéssel lehet megkedveltetni.

Ime, ha a gyermeket a kertészkedésre oktadjuk, megszerettetjük vele a természetet.

Ha a gyermeknek kertünkben egy kis táblát adunk, annak megmivelése, tisztán tartása munkával jár, tehát utánjárással

van egybekötve. E munka nem fárasztó s olyan, melynél az eredmény közvetlenül szemléltethető (csirázás viritás stb.) A tettvágy vele születik az emberrel. A gyermek szeret rombolni, de szeret teremteni is. Az általa ápolt növénykének nem idegen teremtések többet hozzáképest, azokat testvérkéinek tekinti s így megtanulja korán, hogy saját tulajdona van s azt gondozni kell. Az így nevelt gyermek felnőtt korában sem fogja tétlenül tölteni napjait.

A növények ültetése, a magvak vetése, szóval a kert megmivelése bizonyos tudást tételez fel s ezt el is kell a gyermeknek sajátítani s hogy azt megszerezze, mind kérdésekkel ostromolja szüleit, megfigyeli a nagy kert megmunkálását s amit nagyban lát, azt utánézza a saját kis kertjében kicsinyben. Ez élesíti a gyermek megfigyelő képességet s játszva oly ismeretek birtokába jut, amelyeknek az életben sokszor fogja hasznát venni.

A növényeknek bizonyos rendben való ültetése a gyermeknek a szép iránti érzékét fejleszti. Ha több gyermek dolgozik együtt, versenyeznek egymással, mindenik arra törekszik, hogy az övé a legszebb

legyen s e nemes versenyben egymásnak ügyességét, szorgalmát megtanulják ismerni.

A kertészkedés a gyöngédséget is fejleszti a gyermekben, mert a gyermek meggyőződik arról, hogy a növény kényes teremtés, ha azt durva kézzel bántalmazzák, elszomorodik, elhervad s elpusztul s ezért gyöngéden kell vele bánni.

A kertészkedés erényeink legnagyobbikára, a türelemre is megszoktatja a gyermeket. A kis gyermeknek minden percében ezer vágya, ezer elhatározása és ezer bánata van, a kis kertjében ma elültetett mag kikelését 8 napig óriási feladat neki megvárni, legyőzhetlen türelmi lecke ez rá nézve, ki is kaparja azt naponként többször a földből, megvizsgálja, öntözi minden öt percben s mikor látja, hogy ily gondos ápolás mellett is elrothadt a mag, szíve fájdalmával tanul türelmet.

A kertészkedéssel kezűgyességre is szert lehet tenni, megtanul a gyermek szükségben magán segíteni, szóval a kertészetet a nevelés segédeszközéül ügyesen fellehet használni, mert amint a fentiekből látható, az megszoktatja a gyermeket

TÁRCA.

A félreértett sürgöny.

(Írta: r c.)

II. rész.

Halász úr zavarban lévén, azt indítványozta, hogy talán legjobb volna haza menni. Tóhátyné, kit szintén bosszantott e kellemetlen incidens, örömmel ragadta meg a kedvező alkalmat s rögtön kész volt a páholyt odahagyni.

Az utcára érve egy bérkocsira ültek s 10 perc múlva ismét az étteremben voltak. A legérdekesebb az, hogy Tóhátyné nem is tudta, hogy a színházi suttyogás és piszogásra ő szolgáltatott okot.

Epen e percben érkezett vissza az omnibus az utolsó vonattól s a kis Pikoló azon szomorú hírrel állít be az étterembe, hogy vendég most se érkezett.

Tóhátyné szeretett volna sírni mérgében s nem tudta elképzelni, hogy mi lehet oka férje elmaradásának.

Hosszas gondolkodás után elhatározta, hogy még a reggeli vonatot bevárja s ha akkor se jön meg, úgy haza utazik.

Nemsokára jó éjt kívánva, az éttermet odahagyta s a kis Picolótól kísérvé szobájába indult. A szobába lépve, a pazar világítás s az izléses berendezés pár percre vidám hangulatot keltett benne, de midőn egyik zsölyébe veté magát, csakhamar eszébe jutottak a lefolyt események. Hiába tűnődött azon, hogy mi az oka férje elmaradásának? Talán nem jól értette meg ő a sürgönyt? vagy talán a bizonyos találka elmarad? Majd azon töprengett, hogy mit szólna Tóhátyné, ha megtudná, hogy ő e néhány órát itt Fiumében egy idegen társaságában, pezsgő mellett töltötte, kocsikázott és színházban is volt. De leginkább aggódott a költségek miatt. Most ismét felébredt benne a régi takarékos háziasszony, mit azzal bizonyított be, hogy egy gyertya kivételével a többi mind eloltotta s már csak arra gondolt, hogy mielőbb elúgazzék.

„Hátha sürgönyöznék Tóhátynak?” Igen, ez volna a leghelyesebb.

Erre megrángatta a csengőt, mire a szobaasszony azonnal ott termett. Mily nagy volt azonban Tóhátyné meglepetése, midőn a belépőben egy n i, tehát vele egy községbeli nőt ismert fel.

„Maga az Pepi? Istenem bé jól esik mostani elhagyatottságomban egy ismerőssel találkozni! Mióta van itt?”

„Már három éve, hogy itt unatkozom, válassz az asszony, de alig várom, hogy megszabaduljak, főleg a kóbortos főpincértől.”

„De hisz' olyan derék, előzékeny gazdájuk van. (Igen enniváló ember az a Halász úr!) válaszolt Tóhátyné.

„Gazdám? Halász úr?” szölt bámulva a szobaasszony.

„Halász úr nem gazdám, ő csak főpincér s épen ő az, kitől szabadulni kívánok mielőbb.”

„Mit mondott? Halász úr csak főpincér és nem maga a tulajdonos? Oh! én szerencsétlen asszony. Még csak ez hiányzott.”

„Képzelve édes Pepi én ezzel az emberrel együtt ittam, vacsoráltam, kocsikáztam és színházban is voltam. Jaj! ha a férjem megtudja, vége a becsületnek. Hozzon hamar tintát, penát és papírt, hogy sürgönyözzek férjemnek.”

„Hová akar nagysága most éjjel sürgönyözni, hisz' fel se veszik szölt Pepi.

„Tessék kipihenni magát reggelig s ha a 8 órai vonattal Tóhátyné meg nem érkezne, a 10 órai vonattal szépen haza megy.”

„Igaza van Pepi, válaszolt Tóhátyné „így fogok tenni s a tanácsért majd reggel megjutalmazom.”

„Hagyja el Nagysága a jutalmazást — szölt

dolgozni, a megfigyelő képességet, a szép iránti érzéket fejleszti és türelemre szoktat.

Ezért a legmelegebben ajánlhatjuk minden szülőnek, hogy adjon gyermekének kertjéből egy darabka területet megmivelés végett, mert ezáltal annyi sok szépet, jót tanul, hogy egész életére, gondolkodására, jellemére befolyással lesz.

E.

Városi közgyűlés.

Folyó hó 21.-én tartotta meg a város képviselőtestülete Trajánovits János polgármester elnöklete alatt tavaszi rendes közgyűlését, melyen több fontos ügyet intéztek el a közgyűlésnek szép számmal jelen volt tagjai.

Mindenekelőtt elnöklő polgármester terjesztette elő részletes évi jelentését a város 1903. évi közigazgatásáról és a tanács tevékenységéről.

A közgyűlés egyhangulag köszönettel vette tudomásul az évi jelentést és dr. Issekutz Győző indítványára a városi tanácsnak működéséért egyhangulag elismerést szavazott.

Azután a házipénztár, gyámpénztár és a város által kezelt összes alapoknak mult évi zárszámadásait hagyta jóvá a közgyűlés.

A kövezés ügyében a kisébesi gránit kőbánya részvénytársasággal és Nagy János építészszel kötött szerződések megerősítést nyertek, valamint egyhangulag szavazta meg a közgyűlés a 144.000 koronás kövezési kölcsönt is, melyet a kövezetvám jövedelméből fog a város törleszteni.

A huszárszázad elhelyezése ügyében a közgyűlésből újabb felterjesztést intézett a képviselőtestület a hadügyminister úrhoz.

Ezután a szakbizottságok újra választása következett és egyhangulag közfelkiáltással megválasztattak:

A jogi szakbizottságba rendes tagoknak: Dr. Issekutz Győző, Gorove Lajos, Horváth Ákos, Gillyén Lajos, dr. Száva Endre és Gorove János. Póttagoknak: Dr. Gillyén Kálmán, dr. Ládai István és Bokros Emil.

A gazdasági szakbizottságba rendes tagoknak: Dr. Antalfy Manó, dr. Issekutz Győző, Ávedik Lukács, dr. Wolff Bogdán, Csiky Emánuel, Szenkovits György, Zakariás Ferenc és Ehrlich Béla. Póttagoknak: Borosnyay István, Széll Gyula, Sebastyén Károly és Mészáros József.

Az építési szakbizottságba rendes tagoknak: Eperjesi Ferenc, dr. Zakariás Simon,

dr. Wolff Bogdán, Gorove Lajos, Török Gergely, és Pokorny Béla. Póttagoknak: Ehrlich Béla, Széll Gyula és Nurdsán Bogdán.

A közegészségügyi bizottságba rendes tagoknak: Laukó Albert, dr. Antalfy Manó és dr. Wolff Bogdán.

A városi mezőgazdasági bizottságba rendes tagoknak: Dr. Issekutz Győző, Zakariás Ferenc, Gorove János és Szenkovits György. Póttagoknak: Széll Gyula és Török Gergely.

Ezután segélyezések és illetőségi ügyek következtek, melyeknek elintézése után a közgyűlés véget ért.

Az állatok védelmezése.

Január hó első felében, mikor a leghidegebb időjárás volt, egy fiu állit be hozzám és két darab tengelic madárkát kínál megvételre. Szegény madárkák — gondolám magamban — kik szabadságra vagytok teremtve, mit vétettetek az embereknek, hogy beakarnak börtönözni? Volnék csak én rendőr, majd megtanítanám e gazfickót, ki a szabadságotokat elvenni merészelt! Hanem azért mégis rajta leszek, hogy elvesztett szabadságotokat vissza nyerjétek.

Megvisároltam a két madárkát s a fiu szemelátára szabadon bocsátottam és megmondottam neki, hogy ha még egy ilyen madarat mer fogni s azt a rendőrség megtudja, pedig gondom lesz rá, hogy megtudja, a tömlöcbe kerül. Elég az hozzá, hogy én többé nem láttam madarat árulni az én suhancomat.

Ezen mesének látszó, de igaz történetet azért mondtam el, hogy az állatok, de különösen a hasznos madárkák védelmére felhívjam olvasóink figyelmét.

Minden művelt ember tudja, hogy a szegény madárkák azon kívül, hogy dalaikkal gyönyörködtenek, mily sok hasznot hajtanak a kártékony férgek és rovarok pusztítása által; s épen ezért ne engedjük a műveletlen durva lelkű emberek, de különösen a suhanc fickók és tudatlan gyermekek hálójába.

Ha a törvény védelmébe nem venné ez ártatlan állatkákat még akkor is az érző szívű ember kell, hogy megszabadításukra törekedjék; annál inkább most, midőn törvény és miniszteri rendelet jelöli ki az utat a hasznos madarak pusztítóinak miként való üldözésére.

Jól tudjuk, hogy városunkban is közhírré van téve a hasznos madarak pusztításának ti-

lalma; azt is tudjuk, hogy csendőrök pénzügyőrök, útmesterek, útkaparok, erdővédek szóval a nagy természet ölen működő alkalmazottak mind útasítva vannak a madarak védelmére; s mégis azt tapasztaljuk, hogy lépten-nyomon fogdossák a szegény védtelen állatkákat.

Vajjon miért van ez így? Azért mert polgártársaink legnagyobb része még ma sem tudja vagy nem hiszi, hogy mily szigoruan bünteti meg a törvény azokat, kik a mezőgazdaságra hasznos állatokat kiozzák, vagy pusztítják.

Ezért legyen szabad e helyen bemutatni a m. kir. földmivelésügyi miniszter 24,655—1901 számú rendeletét, melyet az ország valamennyi törvényhatóságához a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t. c. 57. és 58. §-a alapján a mezőgazdaságra hasznos állatok oltalmazása érdekében, a törvényhatóságok meghallgatása után, a belügy- és kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg intézett.

Ezen rendelet az 1. §-ban előszámlálja mindazon emlős állatokat és madarakat, melyek védelmében részesítendőek, ezek közt van a denevér, vakond, cickány és sündisznó; a rigók különféle nemei, fecske, bubos banka, bagoly, bibic, barázda billegető, cinege, pinty, csíz, fülemile, harkály, kakuk, sármány, pacsirta, tengelic stb. stb.

A 2. §. így szól: „A ki 1. §-ban felsorolt emlős állatokat és madarakat pusztítja, a madarak fészkeit és tojásait, fiait elszedi vagy azokat hatósági engedély nélkül forgalomba hozza, az 1894. évi XII. t. c. 95. §. o) pontjába ütköző kihágást követ el és 100 (száz) koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntethető“.

Az idézett rendelet, további szakaszai megengedik, hogy tudományos célra hatósági engedéllyel, a nevezett állatokból elfoghassunk, de csak korlátolt mennyiségben, mert tiznél többre hatósági engedély sem adható.

Ezen törvény alapján siessünk mindnyájan a szegény állatok védelmére; a szülő gyermekének, tanító tanítványainak és a lelkész hiveinek magyarázza meg, hogy a ki az állatokat elfogja, kiozza, megöli, nemcsak emberhez nem illő kegyetlenséget követ el, hanem a büntető törvénykönyvvel is összeütközésbe jön. Ez és egy pár szigorú büntetés kiméletlen végrehajtása megfogja hozni az óhajtott eredményt, melynek a nagy természet védtelen állatkái fognak legjobban örülni, meghálálván jóságunkat számtalan kártékony féreg pusztításával és szép dalaikkal.

Ha az állatok védelmére érdekében felemelt szavam a nemesen érző szívekig eljut, hiszem, hogy fáradságom nem vészett kárba! S.

Pepi, — „s örvendjen, ha a vendéglői számláját kifizetheti.“

„Ne aggódjék Pepi, hoztam én magammal 50 forintot, abból csak telni fog a számlára is.“

„Már én alig hiszem, hogy abból teljék. Majd meglátja reggel, hogy milyen borsos lesz,“ válaszolt a szobaasszony.

„És ha nem fog telni, mit csinállok?“ kérde Tóhátyné aggódó hangon.

„Nem marad egyéb hátra, mint az arany óráját zálogba tenni s rá kölcsönt felvenni,“ szölt Pepi.

„Itt van az órád, gondoskodjék édes jó Pepi reggel a kölcsönről, nehogy zavarba jöjjen a fizetést illetőleg. Na én szépen állok! Mi lesz ebből?“

Ezzel a szobaasszony jóéjt kívánva eltávozott, Tóhátyné pedig rövid fél órai aggodalom után szintén nyugalomra tért.

Reggel már korán fölkel s az üdítő álm, de főleg azon tudat, hogy, vagy megjön a férje a reggeli vonattal, vagy a 10 órával ő utazik el, Tóhátynének teljesen visszaadta nyugalomát s mire most legtöbb szüksége volt, bátorságát is.

Reggelizés után, melyet lenn az étteremben

költött el, első dolga volt Halász urat hívatni, hogy számláját elkészíttesse.

Pár perc múlva Halász úr helyett Samu, a pincér lépett be s egy ezüst tálcán hozta az elkészített számlát.

Egy rövid tekintet után Tóhátyné egészen kikelt képéből s ha Pepi előre nem jelezte volna a számla borsos voltát, talán a guta érte volna. Visszanyerve hidegvérűségét, azzal a kijelentéssel tette le számláját az asztalra, hogy elutazásakor ki fogja egyenlíteni.

Ekközben magára maradván, szemügyre vette Halász úr mesteri számláját tételenként, amint itt következik:

2 napi szállás	20	frt.	—	kr.
Vacsora 2 személyre	6	„	—	„
2 üveg I. r. pezsgő	8	„	—	„
2 színházi jegy	10	„	—	„
Kocsibér	5	„	—	„
Halász úr fáradsági díja	10	„	—	„
Szolga személyzet	2	„	—	„
Omnibus ki- és be	1	„	—	„
Számla kiállítási díj	30	„	—	„

Összesen: 62 frt. 30 kr.

„Hatvankét forint 30 kr!“ sóhajtott fel Tóhátyné, borzasztó nyúzás, s még ha lenne annyi pénzem, de az órára kapott 20 forint kölcsönrel együtt sincs több 70 forintomnál. Ha kifizetem a számlámat, mivel megyek haza?“

Erre újra magához kérte Pepit, kinek híven előadta újabb nyomoruságát. Ez ismét csak azon tanácsesal állott elő, hogy segíteni más módon nem lehet, mint újabb kölcsönt felvenni valami zálog ellenében.

Tóhátyné egyéb nélkülözhető tárgy hiányában, az új zöld selyem úti ruháját adta át Pepinek, ki szinte egy órai lótasfutás után 15 frt újabb kölcsönrel tért vissza.

Míg ezek megtörténtek s a csomagolás és számla kiegyenlítés lejárt, épen ideje volt a 10 órai vonathoz kimenni, melylyel Tóhátyné elutazandó volt. Mielőtt az előállott bérkocsira felült volna, a Halász úrtól kapott fényképet Picolonak adta azon megjegyzéssel, hogy szegzzze fel a 3-mas számú szoba ajtajára.

Ezzel bérkocsiba ült s a vasúti állomáshoz hajtattott.

(III.-ik rész következik.)

Színház.

Tövénynek három hét óta itt időző társulata által, a héten a következő darabok kerültek színre: Lili, Szulamith, Falú rózsája, Rip van Winkle, Zsidó honvéd, Aranyvirág, Csokon szerzett völegény, Aranyhíd.

A héten két jutalom játék is volt, melyek közül a „Csokon szerzett völegény“ sikerült jobban, úgy anyagilag, mint erkölcsileg.

Ábrai Irén szerepét M. Erdélyi Kornélia adta a föle megszokott ügyességgel és higgadsággal. Méltó társa férjének, kik ketten sohasem veszítik el játék kedvüket. A darab másik hőse, Ripacs (Miklós Gábor) volt.

Ez a közönségnek legkedveltebb alakja, akit nem kell a lapokban dicsérni, mert eléggé dicséri őt játéka. Olyan színész, mint Miklós Gábor díszére válik akármelyik vidéki társulatnak. Most pedig a társulat a mai előadásával befejezi itteni játékeit és a szokásos újjászervezés céljából színházi szünet áll be a nagyhétre.

A társulat derék tagja Miklós Gábor és Pílisi Lajos — igazgatóságot kaptak. Ha mind olyan tagokból fognak társulatot alakítani, mint amilyenek a direktorok lesznek, akkor biztosak lehetnek abban, hogy a pártolás, széles e hazában, el nem maradhat. Mi, hogy úgy legyen, szívből kívánom. A társulat ezen két agilis tagja, fogadja ez úton is jól megérdemelt kitüntetésükhöz, szerencsekívánatunkat.

HELYI HIREK.

Új diplomás tanár. Kronberger Béla, internatusi felügyelő tanár f. hó 21-én fényes eredménnyel tette le a paedagógiai vizsgálatot a tanárvizsgáló bizottság előtt Budapesten. Adja Isten, hogy a megérdemelt diplomát sokáig boldogsággal élvezhesse!

Halálozás. Lengyel Mihály, az erzsébetvárosi szolgabíróhoz beosztott közigazgatási irnok, folyó hó 28-án reggel a segesvári kórházban rövid ideig tartó szenvedés után 56 éves korában meghalt.

Az elhunyt 20 évig dolgozott a szolgabírói irodán s a kéréssel halál épen akkor szólította el az élők közül, midőn végleges irnokká ki neveztetett s anyagi helyzetének javulását remélte. Az elhunytat neje és 5 gyermeke siratja.

Nyugodjék békében!

A gimnáziumi ifjúság szent gyakorlatai. Nm. és főt Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök szerető, lelkiatyai szívvvel gondoskodott főgimnáziumunk r. k. ifjúságának lelki épüléséről. Leküldte körükbe a kolozsvári seminárium lelki igazgatóját, szent exercitiumok tartására. Ezek a következő sorrendben történtek:

Március 24-én d. u. 1/2 5 órakor bevezető beszéd. Március 25-én reggel 1/2 8 órakor szent beszéd után a főtemplomban csendes mise. Március 25-én d. e. 11 órakor, d. u. 2 órakor és 5 órakor szent beszéd. Március 26-án d. e. 1/2 8 órakor szent beszéd. Március 26-án d. u. 4 órakor beszéd, utána gyóntatás az iskola helyiségekben. Március 27-én 1/2 8 órakor beszéd, utána csendes mise, mise alatt áldoztatás.

Ifjúságunk, s a kath. tanárok nagy áhitattal hallgatták a lelkes szónok épületes beszédjét, — és két napjukat valóban az Úrnak szentelték, hogy megtisztult, fölemelt lélekkel ünnepelhessék a Husvétet, az Úr föltámadását!

Nagyhét. A nagyhéti szertartások városunk róm. kath. templomaiban a szokásos módon és sorrendben fognak megtartatni.

Ismerve városunk róm. kath. hívő közönségének hagyományos hitbuzgóságát, hisszük, hogy szentegyházunknak ezen meghatározó és legmagasztosabb szertartásai nagyszámu közönség jelenlétében tartatnak meg.

Lelki gyakorlatok. Az erzsébetvárosi róm. kath. esperesi kerület papsága és tanítói kara szokásos húsvéti lelki gyakorlatát és gyónását f. hó 22-én tartotta meg Segesváron.

Sorozás. A főszorozás vármegyénkben f. évi április hó 14-én Radnóthon veszi kezdetét, hol 15-én nyer befejezést; 16., 18. és 19-én Dicsőszentmártonban, 25., 26-ikán Hosszuaszon, 28., 29. és 30-án Erzsébetvárosban lesz megtartva.

Az elővezetés, mint eddig nagyközségenként és körjegyzői csoportonként korosztály és sorszám szerint történik. A besorozottak a főszorozás után azonnal véglegesen számba vétetnek, beosztatnak és május hó 9-iki határidővel tényleges katonai szolgálatra be is hivatnak, szolgálatuk azonban 1903. évi decemben 31-től számítandó.

Közöltetett a vármegyével a 12-ik hadtest részére kiállítandó újoncjutalék száma is. E szerint a dicsőszentmártoni járásból 113 a hadsereg és 31 a honvédség, az erzsébetvárosi járásból 80 a hadsereg és 21 a honvédség; a radnóthi járásból 51 a hadsereg és 14 a honvédség, a hosszuaszozi járásból 72 a hadsereg és 20 a honvédség és végre Erzsébetvárosból 10 a hadsereg és 2 a honvédség részére lesz besorozandó illetve beosztandó.

Műkedvelői társaság. Mint jól beavatott körökből értesülünk, városunkban a „Műkedvelői társaság“ állandó szervezkedésére a mozgalom már megindult s az első bemutató előadást a húsvéti ünnepek követő napok egyikére tervezi.

Nem tudjuk eléggé méltányolni a nemes törekvést, mely ezen műkedvelői társulat szervezésére irányul, mert eltekintve attól, hogy mindkét nembeli ifjúságunk oktatva szerez magának kedves szórakozást, azonkívül közönségünknek is része lesz egy-egy színelőadás kellemében gyönyörködni.

Midőn tehát már itt felhívjuk közönségünk figyelmét a rendezendő műkedvelői előadásokra, egyben menjük remélni, hogy ezen felhívásunk nem fog a pusztában elhangzó szó lenni.

Az „Otthon“-ból. A „Polgári Otthon“ olvasókönyvben folyó hó 27-én (vasárnap) este 6 órakor, Kossuth Lajos halálának 10-ik évfordulója alkalmából, Király Pál főgimnáziumi tanár előadást tart, melyre az érdeklődő közönség és a kör tagjainak figyelmét ez úton is felhívjuk.

Országos állatvásár. Közepes felhajtás, kiváló minőségű, nagy kereslet és magas árak jellemzik, a 23. és 24-én lefolyt országos állatvásárt.

Az amugy is kevés számban megjelent kereskedők egy része, a magas árak miatt, már a délelőtti vonattal elutazott; a nagy forgalmat inkább a nagy számban megjelent egyes vevők csinálták. A magas árak alatt csakis a kiváló gazdasági és vágni való állatok értendők. Nagyon keresték az I. rendű tarka ökröket és fejős teheneket; fizettek ilyen ökrökért 600–1040 K-ig páronként; tehenekért 200–460 K-ig drbját számítva. Jól megfizették a szép erdélyi marhát is; ökrökért 500–900 K párjával, fejős tehenekért 160–290 K (drbként) fizettek; a vágó marhákért súly és hizási fokozatuk szerint fizettek.

Bivaly is volt elég; a kitünő fejős tehenekért 260 K, sőt többet is adtak.

A lóvásár gyenge volt. Felhajtott 6945 drb szarvasmarha; és 380 drb ló.

Eladatott; 2045 darab szarvasmarha és 150 darab ló. A vasúton elszállított 237 drb szarvasmarha és 2 darab ló.

Hernyóirtás és gyümölcsfatakarítás. Lapunk folyó évi 6-ik számában részletesen foglalkoztunk azzal, hogy a gyümölcsfákat pusztító hernyók irtását az 1894. évi XII. t.-c. minden kert- és szőlőtulajdonosnak nemcsak kötelességévé teszi, de annak elmulasztását 100 koronáig terjedhető büntetéssel is sújtja. Most ismételtén figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy az irtás ideje március végén jár le s az ellenőrzés ideje április elején kezdődik. Ezt az irtást és a fák takarítását is-

mertető útmutatás, ingyen kapható a m. kir. rovarvartani állomáson. Budapesten II., Oszlop-utca 26. szám alatt.

Haladunk a korral. Alig néhány éve, hogy megindult az egész országban a mozgalom, minden ház végeihez, elejéhez és kertjébe lugas-szőlőket ültetni, már is oly óriási tért hódított magának ezen eszme, hogy nincs oly rész hazánkban, hol tömegesen fel nem karolnák. Hát ez nem is csuda, mert nézzük meg például Fehértemplom városát, ahol alig van ház, melyet óriási törzsű lugas-szőlő ne ékesítene, mely bőven ellátja az egész családot az érés kezdetétől egész tél folyamán finom csemegeszőlőkkel, minden évben terem a legcsekélyebb gondozás nélkül. Ezért igen melegen ajánljuk mai számunk hirdetési rovatában, ábrán is bemutatott „Szőlőlugast ültessünk“ című hirdetésünket olvasóink becses figyelmébe. — Színes fénynyomatu árjegyzékek mindenkinek, ki címét tudatja, ingyen és bérmentve küldetnek.

Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni, Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33, mindenkinek ingyen megküldi. A kitünően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtisza magvak árai alacsonyok. Különösen fölemlítendő az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabnafélék dús választéka.

VEGYESEK.

London gyomra. Az angol királyi statisztikai hivatal a múlt héten tette közzé a világ legnagyobb városa, London által, 1903-ban elfogyasztott élelmi cikkek szinte hihetetlen tömegét kimutató számokat. A hat és félmilliónyi lakos megadóztatja egész Britanniát, Britannia minden gyarmatát, meg a félvilágot. A vasúton, gőzhajókon, vitorlásokon érkező liszt és gabona Islandból Canadából, az Egyesült Államokból, Ausztriából, Indiából, Oroszországból, Magyarországból származik: 4,000,000 zsak a 75 kiló, 7,300,000 hektoliter gabona, melynek legnagyobb része Londonban marad, mert a világváros évi kenyér szükséglete épen 10,400,000 métermázsza azaz évenként és fejenként 160 kiló. A gabonát Londonban 1609 molnár és molnárlegény őrli éjjel-nappali munkával a gőzmalmokban, 13,522 pék, kétszerült gyáros és cukrász süti meg, s 11,516 elárusító és kihordó értékesíti. A napi húsfogyasztás két harmadát külföld födözi: marhahúst éjszakai és déli Amerikából meg Ausztriából szállítanak, birkahúst ugyanonnan és Hollandiából; szalonnát Kanadából, az Egyesült Államokból, Dániából; Ausztriából 100,000 pácolt tengeri nyulat kapnak, míg Belgium csak 40,000 mm-val szolgál évenként; a szárnyasokat leginkább Oroszország éjszakai kikötőiből importálják.

Londonban fejenként s évenként 65 kiló házi szárnyast és vadat fogyasztanak s 75 kiló halat az az együtt 9,100,000 métermázsát. Naponként 245,000 tehén tejt isszák meg, vaját és sajtot pedig 300,000 tehén tejből készítenek huszonnégy óránként a telhetetlen metropolis részére. Az évi tejfogyasztás 9,100,000 hkl., — melyből 45,000 hl. a londoni tejgazdaságok állítanak elő, a többit pedig a vidéki kis és nagybirtokosok küldik be vasúton, kocsin. A condensált tejet Svájból kapják. Londonban szeretik a vaját s évenként 487,500 métermázsát fogyasztanak, azaz fejenként 7.5 kilót; a sajt fogyasztás valamivel kissebb, — fejenként 6 kiló, azaz 390,000 mm. A gazdasszonyok évenként 1,000,000,000 tojást használnak el. Zöldség évenként 5,000,000 mm. fogy el; gyümölcs 2,250,000 mm., cukor 3,000,000 mm. thea 19,000 mm., kávé 15,000 mm., kakaó 7500 mm. s. t. b.

Vajjon mennyibe kerülhet e tömeg évenként? a kimutatás szerint kétezeröttszáz millió koronába!

CSARNOK.

Firenze.

(Irta: Szenkovits László.)

„Örvendj Florenc nagyságodnak, hírednek: Hogy szárnyad földön, tengeren átrepjen, Sőt híred a pokolban is kiterjedt!”

Dante (Szász K.)

A nap ép nyugvóra száll, mikor vonatunk Firenzébe ér. Üdvözölve légy Flórenc! Itália legszebb városa. Üdvözölve légy Firenze la bella! a Mediciek fészke, szép Florentia.

Már neved is virágvárost jelent. Mint egy gyönyörű virág helyezkedsz el az Arno mindkét partján.

Mindenekelőtt szíves olvasó képzelj magad előtt szelid hajlású zöld halmokat, melyek a szép Florencet átölelik az enyhe azúr alatt. A magasabb helyekről fehérülő villák néznek le kíváncsian a völgybe, melyet a zöld színű Arno öntöz.

Képzelj magad előtt egy paradicsomi kertet s ennek kellős közepében fényes palotaszorokat, kupolás templomokat márványból és mindezekben a művészetek koronáját, megkapod Florenc képét.

E városban a természet barátja, a művészet felkentje, a tudományosság apostola és világi egyaránt szellemi táplálékot nyer. E kis város tudománya, művészete egykor az egész föld kerekességét bevilágította. Florenc nélkül még a szép Olaszország sem mutatna teljes képet, mert e város szülte a világirodalom egy néhány kiváló alakját: Dantét, Boccacciót, Petrarcat. A művészek közül Donatellót, Cellinit és másokat, kik Florencnek jeles emberei voltak minden korban.

Itt működött Leonárdo da Vinci, Michelangelo, Rafael Galillei.

Julius 20-ika volt. Nagy csapatunk már korán reggel útra készen áll. A reggeli elköltése után kilépünk Florenc legszebb terére a Dom-terre.

E tér közepén van a Maria del Fiore nevű óriási kupolával bíró dóm. E dómot a 13-ik század végén kezdték építeni. Az építő Arnolfo di Lappo volt. A templom aránya nagyság tekintetében a római Szt. Péter templomhoz hasonlít. Később e dómot Brunelesco átalakította. Ő az antik építészetet felújította, de a góthicus stílyt nem akarta befogadni s sajátos nemzeti stílyt adott az építménynek. A dóm, a baptisterium és campanille kívül fekete és fehér színű toscanai márványlapokkal van borítva s a köfaragás nem egy alkotása díszíti. A templom belseje bár nagyon egyszerű s csak az üvegfestmények és a főoltár mutatnak díszet, de azért rendkívül sok művészi kincset tartalmaz. A főbejárat felett VIII. Bonifác reliefe van. Az óra alatt Mária mozaikja Gaddiótól. Ugyancsak itt látható Szt. János szobra Donatellótól, mely a haragvó Mózes mintaképeül szolgált. Itt látható Giotto és Brunelesco a nagyművészek síremléke. A Tribunában van a délkört ábrázoló múlap Tascanelli berendezése szerint, de a főosztást Jemenes készítette. E templomnak relifekkel gyönyörűen díszített bronzajtáját a tavasszal állították be.

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: **Dr. Gillyén Kálmán**
Kiadó laptulajdonos: Első Erzsébetvárosi Nyomda.

HIRDETÉSEK.

Ingyen és bérmentve kap

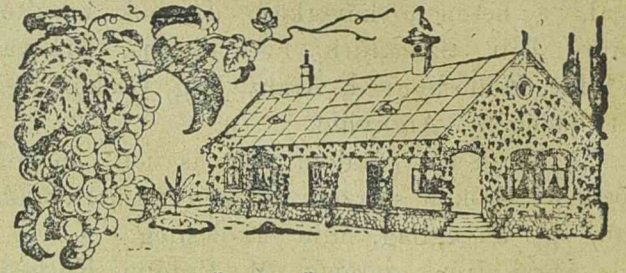
mindenki egy kezelési könyvecskét, melyből bárki képes

legfinomabb likőröket és rumot hideg úton minden készülék nélkül még a legkisebb mennyiségben is országszerte ismert arómáimmal előállítani. **Watterich A.** Budapest, VII., Dohány-utca 5. sz. alatt. 25 2-10

MEGJELENT! Első legnagyobb magyar szabásati magántanulási tankönyv 850 oldal, 410 rajzzal, fűzve: 10 korona, kötve: 12 korona, férfi- és női szabók részére. Fehérnemű szakkönyv 1 korona. Szabászatra tanítványokat elfogadok. **Mehr Samuel**, ökl. műszabász-15 tanító Budapest, VII. Kazinczy-utca 36/A. 7-13

Biztos keresetet

nyújtunk minden állású egyénnek sorsjegyek eladásával új törvényes módszerünk szerint. — Nem részlet-üzlet. — Ajánlatok intézendők: **„Sorsjegy letéti bank”-hoz**, 14 7-26 Budapest, VIII. József-körút 16.

SZŐLŐLUGAST
ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben, föld- és homoktalajban.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megüő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el ere ménnyt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszé anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. 23 3-14

Érmelléki első szőlőoltványtelep
Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Ház, műhely és kerttel együtt

— Nemes-utca 83. házsám alatt fekvő —

(ezelőtt Hinkel Adám-féle ház) nagyon kedvező fizetési feltételek mellett

eladó.

Közelebbi felvilágosítás **Oberth Frigyes** vaskereskedésében

18 4-6

Medgyesen nyerhető.

Egy háztartási mérleg

ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét túlhalmozott raktárból világhírű kiválóságukért általánosan kedvelt

MEXIKÓI EZÜST ÁRUIMAT

és pedig:

6 darab mexikó ezüst asztali kés, 6 darab mexikó ezüst evővillát, 6 darab mexikó ezüst evőkanalat, 12 darab mexikó kávéskanalat, 6 darab kiváló desszertkést, 6 darab kiváló desszertvillát, 1 darab mexikó ezüst levesmerítő kanál, 1 darab mexikó ezüst tejmerítő, 1 darab elegáns szalon asztali gyertyatartót

46 darab összesen csak 6 forint 50 krajcár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképen egy szavatosság mellett pontosan működő 12¹/₂ kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. — A mexikó ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok. — Szétküldés a pénz előleges beküldése esetén, vagy utánvétellel történik az európai raktárból:

DENKER JÓZSEF közp. forgalmi áruháza Budapest, VII., Hernád-u. 54.

3 frt 40 kr. utánvétellel egy vég szepességi vászon 6 teljes férfi vagy női ingre, 90 cm. széles, kitűnő minőségben, 5 évi jótállással; számos elismerés. — **4 frt 50 kr.** utánvétellel egy elegáns férfi öltönyre, 3 méter divatos szövet, tetszés szerinti szíjben kapható

DENKER JÓZSEF Budapest, VII., Hernád-u. 54.

5 koronáért

küldök 4¹/₂ kiló (kb. 50 db) kevéssé megsérült finom enyhe pipereszappant, rózsá, lilliomtej, orgona, ibolya, rezeda, jászmin s gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előleges beküldése esetén vagy utánvétellel küldi

Denker József Budapest, Hernád-u. 54.

Mintákat nem küldök, a nagy forgalom miatt lehetetlen.

10 7-20